3 (Sem-2/CBCS) POL HC 2

2022

POLITICAL SCIENCE

Paper: POL-HC-2026

(Political Process in India)

(Honours Core)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed (any ten): $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা (যি কোনো দহটা):

- (a) In which year was the first General Election of India held?
 ভাৰতৰ প্ৰথম সাধাৰণ নিৰ্বাচন কোন চনত অনুষ্ঠিত হৈছিল?
- (b) Who developed the concept of 'Market Politics' in terms of Indian party system?

ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থা সম্পর্কিত 'বজাৰ ৰাজনীতি'ৰ ধাৰণাটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

- (c) In which year was Bharatiya Janata Party (BJP) formed? কিমান চনত ভাৰতীয় জনতা পাৰ্টি (BJP) গঠন হৈছিল ?
- (d) In which year was the Anti-Defection Act passed by the Indian Parliament? ভাৰতীয় সংসদে কোন চনত দলত্যাগ বিৰোধী আইন গৃহীত কৰিছিল?
- (e) Mention one caste-based affirmative action taken in India.
 জাতিৰ ভিত্তিত ভাৰতে লোৱা এটা যোগাত্মক কাৰ্য ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।
- (f) In which year was the Mandal Commission formed?

 মণ্ডল আয়োগ কোন চনত গঠন হৈছিল?
- (g) Which among the following parties occupied second position in the First Lok Sabha Election of India?
 তলৰ কোনটো দলে ভাৰতৰ প্ৰথম লোকসভা নিৰ্বাচনত দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰিছিল?
 - (i) Congress কংগ্ৰেছ
 - (ii) BJP ভাৰতীয় জনতা পাৰ্টি
 - (iii) CPI ভাৰতীয় সাম্যবাদী দল

(iv) Socialist Party সমাজবাদী পার্টি

> (Choose the correct one) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (h) Which among the following States has experienced demand for secession?
 তলৰ কোনখন ৰাজ্যত বিচ্ছিন্নতাৰ দাবী উত্থাপন হৈছে?
 - (i) Nagaland নাগালেও
 - (ii) Kashmir কাশ্মীৰ
 - (iii) Punjab পঞ্জাব
 - (iv) All of the above ওপৰৰ সকলোবোৰ

(Choose the correct one) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) Political party in India is an extra constitutional growth.

(Write True or False) ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক দল এটা সংবিধান বহিৰ্ভূত সৃষ্টি। (সত্য নে অসত্য নিখা)

(j) Who wrote the book, Politics in India?
Politics in India গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

- (k) Mention one Article of the Indian Constitution directly related to affirmative action.
 যোগাত্মক ব্যৱস্থাৰ লগত প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত ভাৰতীয় সংবিধানৰ এটা অনুচ্ছেদ উল্লেখ কৰা।
- (l) Give one argument in favour of regionalism.
 আঞ্চলিকতাবাদৰ সপক্ষে এটা যুক্তি দিয়া।
- (m) In which year was ULFA (United Liberation Front of Asom) formed? ULFA (সংযুক্ত মুক্তি বাহিনী অসম) কোন চনত গঠন হৈছিল?
- (n) Who wrote the book, India After Independence?
 India After Independence গ্ৰন্থন কোনে ৰচনা কৰিছিল?
- (o) Mention one scheme of the Government of India related to women.
 ভাৰত চৰকাৰৰ মহিলা-সম্পৰ্কীয় এটা আঁচনি উল্লেখ কৰা।
- 2. Write very short answers (any *five*) : 2×5=10 অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :
 - (a) What is Congress System?
 কংগ্ৰেছ ব্যৱস্থা কি ?

- (b) Mention two criticisms of regionalism.
 আঞ্চলিকতাবাদৰ দুটা সমালোচনা উল্লেখ কৰা।
- (c) Mention two causes for the growth of communalism in India. ভাৰতবৰ্ষত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ উৎপত্তিৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (d) What is the meaning of social justice? সামাজিক ন্যায়ৰ অৰ্থ কি?
- (e) Write two characteristics of Indian party system. ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (f) Mention two Acts adopted by the Indian Parliament that reveal the coercive nature of State.
 ৰাষ্ট্ৰৰ শক্তি প্ৰয়োগকাৰী প্ৰকৃতিক প্ৰতিফলিত কৰা ভাৰতীয় সংসদে গ্ৰহণ কৰা দখন আইন উল্লেখ কৰা।
- (g) Write the name of two regional political parties of Assam.
 অসমৰ দটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।
- (h) Mention two problems of Indian party system.
 ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

- 3. Write short notes on any four of the following:
 তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা:
 - (a) Coalition Government সন্মিলিত চৰকাৰ
 - (b) Types of regionalism আঞ্চলিকতাবাদৰ প্ৰকাৰবোৰ
 - (c) Causes for the growth of regional political party আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ উৎপত্তিৰ কাৰণসমূহ
 - (d) Asom Gana Parishad (AGP) অসম গণ পৰিষদ (অ.গ.প.)
 - (e) Importance of studying voting behaviour ভোটাৰৰ আচৰণ অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব
 - (f) Indian National Congress ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ
 - (g) Class as a determinant of voting behaviour ভোটাৰৰ আচৰণ নিৰ্ধাৰক হিচাপে শ্ৰেণী
 - (h) Concept of Indian Secularism ভাৰতীয় ধৰ্ম নিৰপেক্ষতাৰ ধাৰণা

- 4. Answer the following questions (any four):
 10×4=40
 তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা):
 - (a) Discuss various stages of evolution of party system in India from 'Congress System' to the recent trends.
 'কংগ্ৰেছ ব্যৱস্থা'ৰ পৰা শেহতীয়া ধাৰালৈ ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ বিকাশৰ বিভিন্ন পৰ্যায়বোৰ আলোচনা কৰা।
 - (b) Analyze the role played by caste and religion as determinant of voting behaviour of Indian voters.
 ভাৰতীয় ভোটাৰৰ আচৰণ নিৰ্ধাৰক হিচাপে জাতি আৰু ধৰ্মই পালন কৰা ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।
 - (c) What is secessionism? Discuss about various secessionist movements of North-East India.
 বিচ্ছিন্নতাবাদ কি? ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বিভিন্ন বিচ্ছিন্নতাবাদী আন্দোলনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
 - (d) What kind of accommodative measures have been adopted in India to deal with the ethnic and cultural diversity? Explain.

 ভাৰতবৰ্ষত নৃ-গোষ্ঠীয় আৰু সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যৰ লগত মোকাবিলা কৰিবলৈ কি সমাযোজন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে ? ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Analyze about the majority and minority communalism of India.
 ভাৰতৰ সংখ্যাগুৰু আৰু সংখ্যালঘু সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা।
- (f) Write the meaning of affirmative action.

 Explain the affirmative actions taken in India for women.

 যোগাত্মক কাৰ্যৰ অৰ্থ লিখা। ভাৰতত মহিলাসকলৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা যোগাত্মক কাৰ্য বা ব্যৱস্থাবোৰ বৰ্ণনা কৰা।
- (g) Analyze briefly the changing nature of Indian State from developmental to coercive.

বিকাশাত্মকৰ পৰা শক্তিপ্ৰয়োগকাৰী ৰাষ্ট্ৰলৈ ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ পৰিৱৰ্তনশীল প্ৰকৃতিৰ চমু বিশ্লেষণ কৰা।

- (h) Discuss the nature of India as a welfare State.
 কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে ভাৰতৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।
- (i) Discuss the caste-based affirmative actions taken in India.
 ভাৰতবৰ্ষই গ্ৰহণ কৰা জাতিভিত্তিক যোগাত্মক ব্যৱস্থাবোৰ আলোচনা কৰা।
- (j) Explain the relation between caste and politics in India.
 ভাৰতবৰ্ষত জাতি আৰু ৰাজনীতিৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।